

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**ДЗ «ЗАПОРІЗЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»**

**ТЕЗИ ЗА МАТЕРІАЛАМИ:
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Актуальні питання клінічної,
превентивної, реабілітаційної і
професійної медицини»**

21-22 березня 2019 року

Запоріжжя 2019

Редакційна колегія:

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – О.С. Никоненко, академік НАНМУ, член-кореспондент НАН України, д.мед.н., професор, Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, Заслужений діяч науки і техніки України, ректор ДЗ «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України».

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА:

- **С.Д. Шаповал**, д.мед.н., професор, перший проректор ДЗ «ЗМАПО МОЗ України».
- **І.М. Фуштей**, д.мед.н., професор, проректор з наукової роботи ДЗ «ЗМАПО МОЗ України».

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР:

- **О.І. Токаренко**, д.мед.н., професор, завідувач кафедри внутрішніх хвороб, загальної практики - сімейної медицини, профпатології та медичної реабілітації ДЗ «ЗМАПО МОЗ України».

ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ:

Н.Г. Бараннік, д.мед.н., професор;	В.І. Кошля, д.мед.н., професор;
Н.М. Бучакчійська, д.мед.н., професор;	З.В. Лашкул, д.мед.н., доцент;
Л.Л. Воронцова, д.мед.н., професор;	О.О. Люлько, д.мед.н., професор;
Б.М. Голдовський к.мед.н., професор;	Н.С. Луценко, д.мед.н., професор;
С.М. Гриценко, д.мед.н., професор;	М.М. Милиця, д.мед.н., професор;
О.Д. Гусаков, д.мед.н., професор;	О.С. Семенцов, к.мед.н., доцент;
М.Я. Доценко, д.мед.н., професор;	Л.С. Овчаренко, д.мед.н., професор;
Д.Г. Живиця, д.мед.н., доцент;	Ю.В. Просветов, д.мед.н., професор;
О.О. Ковальов, д.мед.н., професор;	О.І. Токаренко, д.мед.н., професор;
І.В. Кочін, д.мед.н., професор;	В.Г. Ярешко, д.мед.н., професор.

Тези за матеріалами: Всеукраїнської науково-практичної конференції "Актуальні питання клінічної, превентивної, реабілітаційної і професійної медицини" (21-22 березня 2019 р. м. Запоріжжя) – Запоріжжя, 2019. - 96 с.

Періодичність – Згідно з планом проведення реєстрових науково-практичних конференцій, тираж - 500 прим. Ум.др. арк. – 5,58 Замовлення № 88

Адреса для листування: *бул.Вінтера, 20, м.Запоріжжя, 69096 тел.(061) 279-07-23, e-mail:naukazmapo@gmail.com, офіційний сайт академії: <http://www.zmapo.edu.ua>*

Відповідальність за вірогідність фактів, цитат, прізвищ, імен та інших даних несуть автори. У тезах збережено авторське подання матеріалів.

Перспективою подальших досліджень є підсумовування описаних в літературі ефектів відновлювального лікування з врахуванням типу АР.

ЗАЛЕЖНІСТЬ ФАКТОРУ НЕКРОЗУ ПУХЛИН ТА ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА У ПАЛІАТИВНИХ ХВОРИХ НА ХІМІОРЕЗИСТЕНТНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ ВІД РІВНЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

Разнатовська О.М., Худяков Г.В.

Запорізький державний медичний університет, кафедра фтизіатрії і пульмонології

Вступ. На сьогодні не лише в Україні, але й у всьому світі актуальною проблемою залишається хіміорезистентний туберкульоз (ХРТБ) легень. На цьому тлі велику занепокоєність викликає відсутність єдиної тактики ведення цих хворих, які знаходяться на паліативному лікуванні.

Мета дослідження – вивчити показники фактору некрозу пухлин (TNF α) та індексу маси тіла (ІМТ) у паліативних хворих на ХРТБ легень, залежно від рівня ЯЖ, з метою подальшої розробки тактики ведення цих хворих.

Матеріали та методи. Проведено обстеження 81 хворого на ХРТБ легень, які знаходилися на лікуванні в КУ «Запорізька обласна лікарня» та спеціалізованій туберкульозній лікарні при ДУ «Софіївської виправної колонії (№55)»: основну групу склали 52 хворих (паліативне лікування), порівняння – 29 пацієнтів (антимікобактеріальна терапія (АМБТ) за категорією 4). Оцінку ЯЖ проводили шляхом використання опитувальника MOS SF-36 та оцінки зведеного загального показника ЯЖ (ЗП ЯЖ), (ум. од.). Дослідження рівню TNF- α у сироватці крові проводили методом твердофазного імуноферментного аналізу на приладді імуноферментний рідер Sirio S із застосуванням набору «Bender MedSystems GmbH» (Austria), (пкг/мл). Для розрахунку індексу маси тіла (ІМТ) використовували калькулятор New BMI (New Body Mass Index), (кг/м²). Результати оброблені з використанням статистичного пакету ліцензійної програми «Statistica, версія 13» (Copyright 1984-2018 TIBCO Software Inc. All rights reserved. Ліцензія № JPZ8041382130ARCN10-J). Описова статистика надана у

вигляді медіани з міжквартильним розмахом – Me [Q₂₅; Q₇₅]. Достовірною вважали різницю за p<0,05.

Результати. Вивчення змін показників TNFα у сироватці крові та ІМТ проводили у групах порівняння залежно від рівня ЯЖ (табл. 1), розподіливши пацієнтів у кожній групі на 2 підгрупи: із рівнем ЗП ЯЖ <50 ум. од. та ЗП ЯЖ ≥50 ум. од. Встановлено, що в основній групі кількість пацієнтів із рівнем ЗП ЯЖ <50 ум. од. була більшою у 2,5 рази, ніж у групі порівняння (27 (51,9 %) проти 6 (20,6 %), p<0,05). У цих пацієнтів основної групи у середньому визначався дефіцит маси тіла (16,8 (16,0; 19,0) кг/м²), а у осіб групи порівняння ІМТ знаходився у межах норми (19,1 (18,2; 21,6) кг/м²). Також у цих хворих основної групи рівень TNFα у сироватці крові був достовірно вищим у 5 разів (p<0,05) порівняно з хворими, у яких ЗП ЯЖ ≥50 ум.од., а рівень ІМТ був достовірно нижчим у 1,2 рази (p<0,05) відповідно. У хворих групи порівняння зміни рівнів показників TNFα у сироватці крові та ІМТ достовірно не залежали від рівня ЗП ЯЖ. При цьому, у хворих основної групи із рівнем ЗП ЯЖ <50 ум. од. відносно групи порівняння з аналогічним рівнем ЗП ЯЖ визначалася тенденція до підвищення рівню TNFα у сироватці крові у 2,8 рази та зниження рівню ІМТ на 12 %.

Таблиця 1

Показники TNFα та ІМТ у хворих на ХРТБ легень, залежно від виду лікування та рівня ЯЖ, Me [Q₂₅; Q₇₅]

Показник	Основна група (n=52)		Група порівняння (n=29)	
	ЗП ЯЖ		ЗП ЯЖ	
	<50 (n=27)	≥50 (n=25)	<50 (n=6)	≥50 (n=23)
	1	2	3	4
TNFα, пкг/мл	400 (100; 1000)*	80 (60; 260)	140 (60; 280)	80 (60; 120)
ІМТ, кг/м ²	16,8 (16,0; 19,0)*	20,3 (18,3; 21,5)	19,1 (18,2; 21,6)	20,8 (19,2; 23,5)
ЗП ЯЖ, ум. од.	38,9 (33,3; 45,5)*	60,8 (55,4; 67,3)* [■]	47,7 (46,4; 48,7)#	69 (58,5; 75)

Примітки: * - достовірна відмінність P1-2 (<0,05); • - достовірна відмінність P1-3 (<0,05); # - достовірна відмінність P3-4 (<0,05); ■ - достовірна відмінність P2-4 (<0,05).

Висновки. У паліативних хворих на ХРТБ легень визначається достовірна залежність зростання рівню TNF α у сироватці крові та дефіциту маси тіла від рівня ЗП ЯЖ <50 ум. од., який діагностується у половині випадків. Коли у хворих на ХРТБ легень, які отримують АМБТ, зміни рівнів показників TNF α у сироватці крові та ІМТ достовірно не залежать від рівня ЗП ЯЖ, а частота хворих із рівнем ЗП ЯЖ <50 ум. од. склала 20,6 %.

ДИНАМІКА ВМІСТУ В КРОВІ МАРКЕРУ ST2 У ХВОРИХ З ПОЄДНАНИМ ПЕРЕБІГОМ ОБСТРУКТИВНОГО АПНОЕ СНУ ТА ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЇ РЕФЛЮКСНОЇ ХВОРОБИ ПІСЛЯ ТЕРАПІЇ АНТИОКСИДАНТОМ ПІОТРИАЗОЛІНОМ

Світлицька О.А.

Запорізький державний медичний університет, кафедра сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології факультету післядипломної освіти

науковий керівник – завідувач кафедри, д.мед.н.,

професор В.І. Кривенко

Вступ: маркер ST2 є членом сімейства рецепторів інтерлейкіну 1, який індукується з кардіоміоцитів, фібробластів та ендотеліальних клітин після біомеханічного стресу. Підвищення вмісту ST2 більше, ніж 30 нг/мл, свідчить про підвищення ризику летального наслідку протягом року (Emdin M. et al., 2018). Маркер асоціюється з високим ризиком кардіоваскулярної смерті у пацієнтів з загостренням хронічної СН та дисфункцією міокарда (Мельник А.А., 2016 р.). Обструктивне апное сну (ОАС) – поширене захворювання, яке визнане незалежним фактором ризику серцево-судинних захворювань (Lévy P., 2018). Клінічна картина гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби (ГЕРХ) супроводжується кардіалгіями, порушеннями серцевого ритму, а в похилому віці часто асоціюється з ІХС (Dobrzyski S. et al., 2004).

Мета дослідження: вивчити динаміку вмісту маркеру ST2 в крові пацієнтів з коморбідним перебігом обструктивного апное сну та гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби. Матеріали та методи: на базі навчально-наукового медичного центру «Університетська клініка» ЗДМУ було досліджено 72 пацієнта з коморбідним